

**ВИЯВЛЕННЯ ТА РОЗПІЗНАВАННЯ
ФОНЕМАТИЧНОЇ ДИСГРАФІЇ В УЧНІВ
ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ
І СТУПЕНЯ**

**Вчитель-логопед логопедичного
пункту управління освіти і науки
Білоцерківської міської ради
Васильєва І.П.**

«РОЗУМІННЯ ДИСЛЕКСІЇ ТА ДИСГРАФІЇ»

**Учень повинен дивитись уважно,
слухати уважно звертати увагу на рухи
своїх рук, коли він пише, і своїх вуст,**

моді

можна навчити

дитину правильно

звертати та писати.

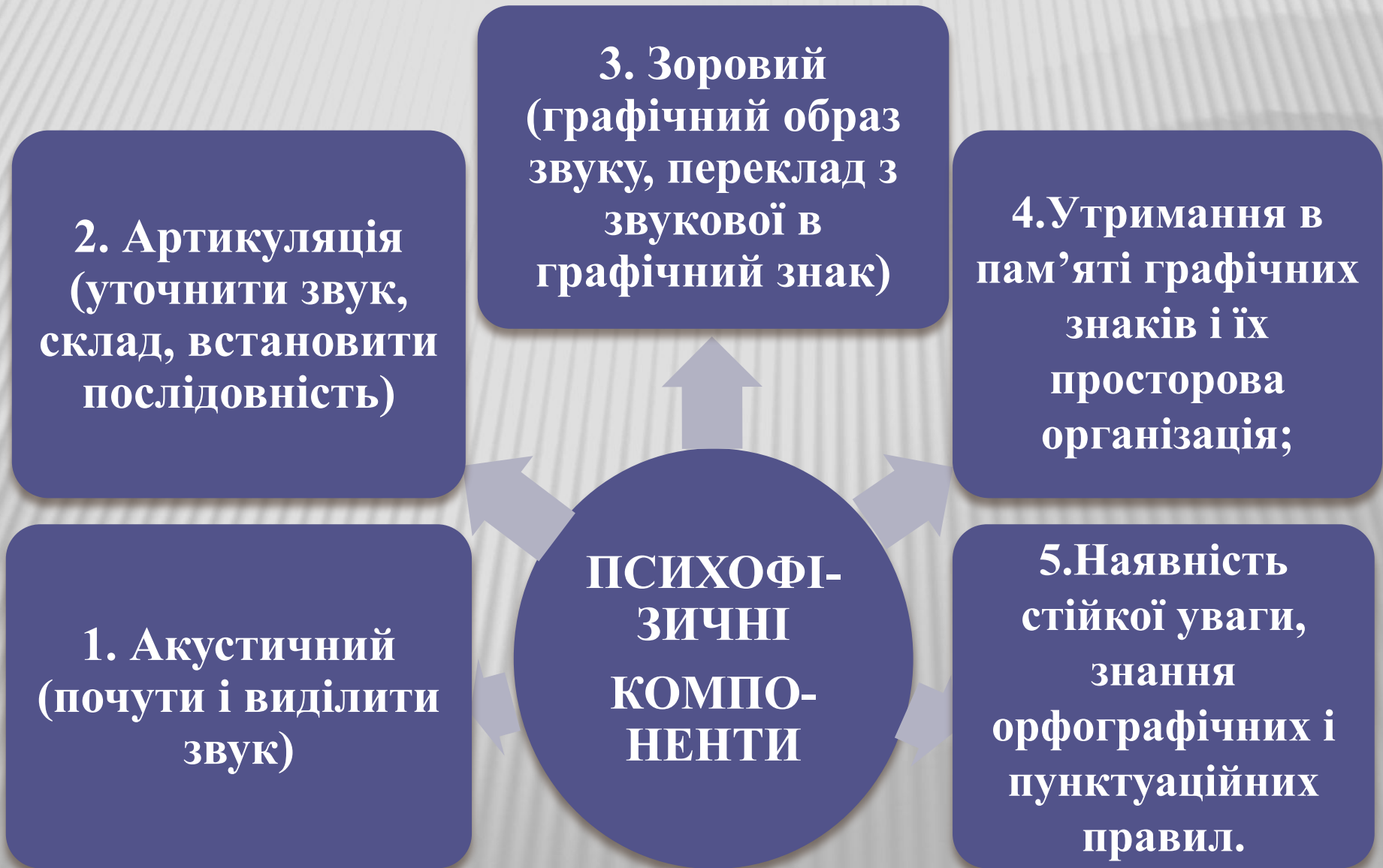
Т.Майлс

ПСИХОФІЗИЧНА ОСНОВА ПИСЬМА

ЦЕ ВЗАЄМОДІЮЧА РОБОТА АНАЛІЗАТОРІВ

КОМПОНЕНТИ ПРОЦЕСУ ПИСЬМА

ДИСГРАФІЯ

це частковий розлад процесу письма, яке виражається специфічними і стійкими помилками, зумовленими несформованістю або порушенням вищих психічних функцій, що забезпечують процес письма.

Мовні симптоми:

Помилки на рівні букв (спотворене написання, заміни, пропуски).

Помилки на рівні слова (спотворення звукобуквеної структури – пропуски, перестановки, персервації).

Помилки на рівні речення (злитне або роздільне написання слів, аграматизми на письмі).

Немовні симптоми:

Неврологічні порушення.

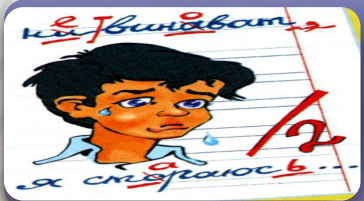
Психічні порушення.

Порушення зорово-просторових орієнтувань.

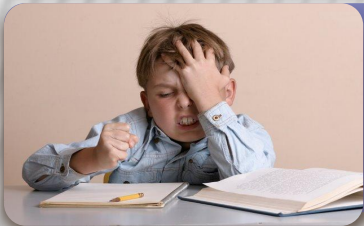
КЛАСИФІКАЦІЯ ДИСГРАФІЙ

Артикуляційно–акустична дисграфія

Фонематична (акустична) дисграфія

Дисграфія аналізу і синтезу

Аграматична дисграфія

Оптична дисграфія

ФОНЕМАТИЧНА ДИСГРАФІЯ

Механізми

Неточність
слухової
диференціації
звуків

Неточність
кінестетичного
аналізу

Неточність
вибору
фонем

Змішуються – тверді і м'які, свистячі і шиплячі,
дзвінки і глухі, африкати і їх компоненти, голосні

О – У, Е – И.

ОПЕРАЦІЇ ПРИ РОЗПІЗНАВАННІ ФОНЕМ

**Слуховий аналіз мови, виділення
акустичної ознаки.**

**Переклад акустичного образу в
артикуляційний.**

**Співвідношення акустично-артикуля-
ційного образу звуку з фонемою.
Вибір фонем.**

КОРЕКЦІЯ ФОНЕМАТИЧНОЇ ДИСГРАФІЇ

Уточнення правильної
вимови звука

Розвиток фонематичного слуху

Розвиток фонематичного сприймання

я.

ПОСЛІДОВНІСТЬ РОБОТИ ПЕРШОГО ЕТАПУ

- **1. Уточнення звуковимови з опорою на зорове, слухове, тактильне сприймання, кінестетичне відчуття;**
- **2. виділення звука на фоні складу;**
- **3. визначення наявності місця звука в слові та відносно інших звуків;**
- **4. Визначення слова з певним звуком у реченні у тексті;**
- **5. порівняння предметних малюнків.**

ПОСЛІДОВНІСТЬ РОБОТИ ДРУГОГО ЕТАПУ

Основна мета – попарне зіставлення звуків і визначення їх відмінностей за всіма показниками.

Проводиться робота над диференціацією слухової, артикуляційної, дотикової та графічної відмінностей.

*Корекційна робота з подолання дисграфії
складна, копітка, не завжди відразу
приносить результати. Проте ця
робота вдячна.*

*Автор наукової праці
«Дисграфія: діагностика,
профілактика, корекція».
Парамонова Л.Г.*

Костя

Звучав наша сина в чужу родину кандидат

наш така переперв отой теденки

така.

Костя Куценко

11-1/8

Діти ходили в ліс: дубівка
і дубий. і лігнкий в повів-
лігнкий втрь. Повінопадає V=

Пішки дуб розкнуб широке гна
і нискинуб в свого бранья.

Линувало іпотв імамівіста-
нонну. хамладарзди рали жамов

інозадат всіх білашками, зних вродут
малоді дубки.

Закінчується вересень. Лето чутно
побівав прохолодний олімпій вихрець
Лощина спадати мить. Ужурок і
на дубових стелює мовта торіка.
Тримає все ажурівіше ручниця^{вс}
Тиха задумливі вересневі чи.

Замовала Берізка своїм вітцям.
Загервоїмня красня горо-бна. Стим-
ли згорани милу око шпелента.
Кремезний дуб правітно замепофв
мсточка милу проміня сольв.

Алиментур

Алиментур, чирк, диди, гота, мит $z \rightarrow u$

$g \leftrightarrow m$

$u - i$

$n \leftrightarrow d$

У нели ледати ледати.

$e \leftrightarrow u$

У парвистий пурпуресь храв

$o \rightarrow y$

пильастий паравес.

$z \rightarrow x$

Зторили трукиса, боканого

$u \rightarrow c$

зтиришся.

$x \rightarrow u$

$c \rightarrow z$

У Сопіток, Ліви, Будинок, каччята
раскідка, ліяць, поцут ялоти.

У Копива за трит,

покотився у свіді,

потер Бойзничок

у Ліній тисяток.

ВИСНОВОК

- 1. Проблеми писемного мовлення, а саме виявлення, попередження, корекція порушень, є актуальними у сучасній педагогіці, психології і логопедії, про це свідчить наявність великої кількості фонетичних і орфографічних помилок у писемній продукції учнів, що в свою чергу негативно впливає на успішність їх навчання у школі.*
- 2. Навчання писемному мовленню, як правило, відбувається за традиційними методиками і зводиться до формування фонематичних уявлень без урахування їхньої складної психофізіологічної структури та можливих механізмів порушень.*
- 3. Найбільш сприятливим періодом для корекції писемного мовлення є молодший шкільний вік, бо психіка дитини пластична і піддається корекції до 9-11-річного віку.*